

Warszawa, dnia 20 sierpnia 2025 r.

Poz. 773

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

**w sprawie wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2021–2028
między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Norwegii,**

podpisane w Warszawie dnia 23 kwietnia 2025 r.

Przekład

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

W SPRAWIE WDRAŻANIA NORWESKIEGO MECHANIZMU FINANSOWEGO

NA LATA 2021-2028

między

RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ,

zwaną dalej „Państwem-Beneficjentem”

a

KRÓLESTWEM NORWEGII,

zwanym dalej „Norwegią”

zwanymi dalej łącznie „Stronami”,

ZWAŻYWSZY, że Umowa pomiędzy Królestwem Norwegii a Unią Europejską o Norweskim Mechanizmie Finansowym na okres maj 2021- kwiecień 2028 ustanawia mechanizm finansowy (zwany dalej „Norweskim Mechanizmem Finansowym 2021-2028”), poprzez który Norwegia przyczyniać się będzie do zmniejszania różnic gospodarczych i społecznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego;

ZWAŻYWSZY, że Norweski Mechanizm Finansowy 2021-2028 ma na celu umocnić stosunki pomiędzy Norwegią a Państwem-Beneficjentem, ku obopólnej korzyści ich mieszkańców;

ZWAŻYWSZY, że wzmocniona współpraca pomiędzy Norwegią a Państwem-Beneficjentem będzie przyczyniać się do zapewnienia stabilnej, spokojnej i dostatniej Europy, opartej na dobrym rządzeniu, instytucjach demokratycznych, praworządności, poszanowaniu praw człowieka i zrównoważonym rozwoju;

ZWAŻYWSZY, że Strony zgadzają się na ustanowienie ram współpracy w celu zapewnienia skutecznego wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021-2028;

UZGODNIŁY, co następuje:

Artykuł 1

Cele

1. Główne cele Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021-2028 obejmują przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy Norwegią a Państwami-Beneficjentami poprzez przyznawanie wsparcia finansowego mającego na celu promowanie priorytetów tematycznych wymienionych w ustępie 2. W związku z tym Strony niniejszego Memorandum of Understanding wyłonią do finansowania programu, które będą miały na celu przyczynienie się do osiągnięcia tych celów.
2. Wsparcie finansowe jest dostępne w celu promowania następujących priorytetów tematycznych:
 - (a) europejska zielona transformacja;
 - (b) demokracja, praworządność i prawa człowieka;
 - (c) włączenie społeczne i odporność.

Artykuł 2

Ramy prawne

Niniejsze Memorandum of Understanding jest stosowane łącznie z następującymi dokumentami, które razem z niniejszym Memorandum of Understanding stanowią ramy prawne dla Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021-2028:

- (a) Umową zawartą pomiędzy Królestwem Norwegii a Unią Europejską ustanawiającą Norweski Mechanizm Finansowy na okres maj 2021- kwiecień 2028 (zwana dalej „Umową”);
- (b) Regulacjami w sprawie wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021-2028 (zwanymi dalej „Regulacjami”) wydanymi przez Norwację zgodnie z artykułem 9 ustęp 4 Umowy;
- (c) umowami w sprawie programu, które będą zawierane dla każdego programu, oraz
- (d) wszelkimi wytycznymi przyjętymi przez Norweskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych (zwanego dalej „NMSZ”) zgodnie z Regulacjami.

Artykuł 3

Ramy finansowe

1. Zgodnie z artykułem 2 Umowy, łączna kwota wsparcia finansowego wynosi 1 463 milionów EUR, w rocznych transzach w wysokości 209 milionów EUR w okresie od 1 maja 2021 roku do 30 kwietnia 2028 roku włącznie.
2. Zgodnie z artykułem 6 Umowy, w okresie o którym mowa w ustępie 1, Państwu-Beneficjentowi udostępniona zostanie łączna kwota 452 283 429 EUR.
3. Zgodnie z artykułem 9 ustęp 7 Umowy oraz artykułem 1.9 Regulacji, koszty zarządzania Norwegii pokryte będą z łącznej kwoty przedstawionej powyżej. Dalsze postanowienia w tym zakresie zostały określone w Regulacjach. Kwota netto alokacji, która zostanie przyznana Państwu-Beneficjentowi wynosi 377 260 027 EUR.

Artykuł 4

Zakres funkcji i obowiązków

1. Norwegia udostępni środki finansowe na programy kwalifikujące się do wsparcia zaproponowane przez Państwo-Beneficjenta i zatwierdzone przez NMSZ w ramach priorytetów tematycznych wymienionych w artykule 3 ustęp 1 Umowy oraz obszarów programowych określonych w Załączniku do Umowy. Norwegia i Państwo-Beneficjent współpracują przy przygotowaniu koncepcji programu, określającej zakres i planowane rezultaty każdego programu.
2. Państwo-Beneficjent zapewni pełne współfinansowanie programów, które otrzymują wsparcie w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021-2028 zgodnie z Załącznikiem B i umowami w sprawie programu.
3. Państwo-Beneficjent stworzy warunki dla niezakłóconego wdrażania Funduszu Społeczeństwa Obywatelskiego w Państwie-Beneficjencie i powstrzyma się od podejmowania jakichkolwiek działań, które mogłyby uniemożliwić Operatorom Funduszu niezależne wykonywanie ich roli.
4. NMSZ zarządza Norweskim Mechanizmem Finansowym 2021-2028 i podejmuje decyzje o przyznaniu pomocy finansowej zgodnie z Regulacjami.
5. NMSZ jest wspierany przez Biuro Mechanizmów Finansowych (zwane dalej „BMF”). BMF będzie służyło jako punkt kontaktowy dla Państwa-Beneficjenta dla bieżących działań podejmowanych w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021-2028.

Artykuł 5

Wyznaczenie instytucji odpowiedzialnych

Państwo-Beneficjent upoważnia Krajowy Punkt Kontaktowy do działania w jego imieniu. Krajowy Punkt Kontaktowy ponosi całkowitą odpowiedzialność za osiągnięcie celów wyznaczonych dla Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021-2028 oraz za realizację Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021-2028 w Państwie-Beneficjencie zgodnie z Regulacjami. Zgodnie z artykułem 5.2 Regulacji, w Załączniku A wskazano instytucje pełniące funkcje Krajowego Punktu Kontaktowego, Instytucji Certyfikującej oraz Instytucji Audytu.

Artykuł 6

Wieloletnie ramy programowe

1. Zgodnie z artykułem 2.5 Regulacji, Strony uzgodniły ramy wdrażania składające się z następujących aspektów finansowych i merytorycznych:
 - (a) listy uzgodnionych programów, wkładu finansowego w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021-2028 i Państwa-Beneficjenta;
 - (b) wykazu programów, ich celów, Operatorów Programów, poziomu dofinansowania i współfinansowania według programu, celów dwustronnych, jak również wszelkich kwestii szczególnych związanych z wdrażaniem programów;
 - (c) warunków i/lub kwestii szczególnych na poziomie Państwa-Beneficjenta związanych z grupami docelowymi, obszarami geograficznymi i innymi kwestiami;
 - (d) wykazu Partnerów Programów z Państwa-Darczyńcy, o ile dotyczy;
 - (e) wykazu Międzynarodowych Organizacji Partnerskich, o ile dotyczy; oraz
 - (f) wykazu projektów predefiniowanych, które mają być uwzględnione w przedmiotowych programach.
2. Ramy wdrażania zostały przedstawione w Załączniku B.

Artykuł 7

Fundusze współpracy dwustronnej

Zgodnie z artykułem 4.6 ustęp 1 Regulacji Państwo-Beneficjent wyodrębni środki w celu zacieśniania stosunków dwustronnych między Norwegią i Państwem-Beneficjentem. Umówiona kwota została wskazana w Załączniku B oraz została rozdzielona na fundusze współpracy dwustronnej na poziomie krajowym oraz na poziomie programu. Krajowy Punkt Kontaktowy zarządza wykorzystaniem Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym i powołuje Wspólny Komitet ds. Funduszu Współpracy Dwustronnej zgodnie z artykułem 4.9 ustęp 1 Regulacji. Operatorzy Programów zarządzają wykorzystaniem środków funduszy współpracy dwustronnej przydzielonych do ich programów. W przypadku programów partnerskich z darczyńcami decyzje dotyczące wykorzystania środków Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie programu będą podejmowane w drodze konsensusu pomiędzy Operatorem Programu a Partnerem(ami) Programu z Państwa-Darczyńcy.

Artykuł 8

Raport krajowy

Zgodnie z artykułem 2.6 Regulacji Krajowy Punkt Kontaktowy co roku przedkłada do NMSZ raport krajowy dotyczący wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021-2028 w Państwie-Beneficjencie. Raport krajowy przesyła się do NMSZ nie później niż 10 marca każdego roku.

Artykuł 9

Spotkania roczne

Zgodnie z artykułem 2.7 Regulacji spotkanie roczne będzie organizowane z udziałem NMSZ i Krajowego Punktu Kontaktowego. Spotkanie roczne umożliwi NMSZ i Krajowemu Punktowi Kontaktowemu zbadanie postępu we wdrażaniu Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021-2028 poczynionego w ostatnich okresach sprawozdawczych omówienie ryzyk i uzgodnienie, jakie działania należy podjąć.

Spotkanie roczne stanowi forum do dyskusji nad sprawami stanowiącymi przedmiot obustronnego zainteresowania.

Artykuł 10

Zmiana Załączników

1. Załączniki A i B mogą być zmieniane w drodze wymiany listów pomiędzy Norweskim Ministerstwem Spraw Zagranicznych i Krajowym Punktem Kontaktowym.
2. Skumulowane przesunięcia do 10% całkowitych kwalifikowalnych wydatków programu mogą być dokonywane pomiędzy programami bez konieczności zmiany Załączników do niniejszego Memorandum of Understanding, pod warunkiem, że zmiana ta została uzgodniona z NMSZ w drodze modyfikacji odpowiednich umów w sprawie programów.
3. Ponadto oszczędności i kwoty niezaangażowane w projekty mogą zostać przesunięte na fundusze współpracy dwustronnej bez zmiany Załączników do niniejszego Memorandum of Understanding lub zgody NMSZ, pod warunkiem, że przesunięcie był przedmiotem wcześniejszych konsultacji z Komitetem Współpracy dla danego programu. Jakiegokolwiek takie przesunięcie środków z programu nie będzie miał wpływu na cele ani rezultaty Programu. Krajowy Punkt Kontaktowy niezwłocznie powiadomi NMSZ o takich przesunięciach, a NMSZ zaktualizuje odpowiednie umowy w sprawie programu oraz umowę w sprawie Funduszu Współpracy Dwustronnej, stosownie do przypadku.
4. Wszelkie przesunięcia dokonywane zgodnie z ustępem 2 i 3 nie będą mieć wpływu na żadne szczególne kwestie, warunki, cele ani inne priorytety, o których mowa w niniejszym Memorandum of Understanding i muszą być zgodne z postanowieniami ram prawnych.

Artykuł 11

Kontrola i dostęp do informacji

Norweskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Biuro Audytora Generalnego Norwegii i ich przedstawiciele mają prawo do przeprowadzenia kontroli merytorycznej lub finansowej, koniecznej, ich zdaniem, do weryfikacji wypełniania warunków planowania, wdrażania i monitorowania programów i projektów, jak również wykorzystania środków. Państwo-Beneficjent zapewni wszelką konieczną pomoc, informacje i dokumentację.

Artykuł 12

Zasady zarządzania

1. Niniejsze Memorandum of Understanding jest wdrażane pod każdym względem zgodnie z postanowieniami Regulacji wraz z późniejszymi ich zmianami.
2. Cele Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021-2028 będą realizowane w drodze bliskiej współpracy pomiędzy Norwacją a Państwem-Beneficjentem, przy poszanowaniu wspólnych wartości i zasad poszanowania godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności oraz poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Strony zobowiązują się zachować najwyższy poziom przejrzystości, odpowiedzialności i efektywności kosztowej, jak też stosować zasady dobrego rządzenia, partnerstwa, i wielopoziomowego zarządzania, zrównoważonego rozwoju, równouprawnienia płci i niedyskryminacji na wszystkich poziomach wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021-2028.
3. Wszystkie programy i działania finansowane w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021-2028 muszą być spójne z poszanowaniem tych wartości i zasad oraz powstrzymywać się od

wspierania działań, które mogą tego nie zapewnić. Ich wdrażanie musi być zgodne z podstawowymi prawami i obowiązkami zapisanymi w odpowiednich instrumentach i standardach.

4. Państwo-Beneficjent podejmie proaktywne działania w celu zapewnienia przestrzegania tych wartości i zasad na wszystkich poziomach zaangażowanych we wdrażanie Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2021-2028.

Artykuł 13

Wejście w życie

Niniejsze Memorandum of Understanding wchodzi w życie w dniu następującym po dniu jego podpisania przez ostatnią ze Stron.

* * * * *

Niniejsze Memorandum of Understanding zostało podpisane w dwóch egzemplarzach w języku angielskim.

Podpisane w Warszawie w dniu 23 kwietnia 2025 Podpisane w Warszawie w dniu 23 kwietnia 2025

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

W imieniu Królestwa Norwegii

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

Espen Barth Eide

ZAŁĄCZNIK A**Krajowe struktury zarządzania i kontroli****1. Krajowy Punkt Kontaktowy**

Departament Programów Pomocowych w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej pełni funkcję Krajowego Punktu Kontaktowego. Kierującym Krajowym Punktem Kontaktowym jest Dyrektor Departamentu Programów Pomocowych.

Dyrektor Departamentu Programów Pomocowych podlega Podsekretarzowi Stanu odpowiedzialnemu za wdrażanie Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Podsekretarz Stanu podlega bezpośrednio Ministrowi Funduszy i Polityki Regionalnej.

Zakres funkcji i obowiązków Krajowego Punktu Kontaktowego został określony w Regulacjach, w szczególności w artykule 5.3.

Ponadto Krajowy Punkt Kontaktowy:

- pełni funkcję Instytucji Certyfikującej, z wyjątkiem programów, w przypadku których pełni rolę Operatora Programu;
- pełni funkcję Operatora Programu dla Programu Rozwój Lokalny.

2. Instytucja Certyfikująca

Wydział Monitorowania Pomocy Zagranicznej w Departamencie Programów Pomocowych w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej pełni funkcję Instytucji Certyfikującej, z wyjątkiem programów, w przypadku których rolę Operatora Programu pełni Krajowy Punkt Kontaktowy. Kierującym Instytucją Certyfikującą jest Naczelnik Wydziału Monitorowania Pomocy Zagranicznej.

Rozdzielenie zadań pomiędzy Krajowym Punktem Kontaktowym a Instytucją Certyfikującą jest zapewnione poprzez wyłączenie Dyrektora i Zastępców Dyrektora w Departamencie Programów Pomocowych z zadań związanych z funkcją Instytucji Certyfikującej. W odniesieniu do tych zadań Naczelnik Wydziału Monitorowania Pomocy Zagranicznej działa niezależnie zarówno od Zastępców Dyrektora, jak i od Dyrektora Departamentu i podlega bezpośrednio Podsekretarzowi Stanu.

W przypadku gdy Krajowy Punkt Kontaktowy przyjmuje rolę Operatora Programu, Departament Zgodności Rozliczeń Środków Europejskich w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej pełni funkcję Instytucji Certyfikującej.

W takim przypadku, kierującym Instytucją Certyfikującą jest Dyrektor Departamentu Zgodności Rozliczeń Środków Europejskich. Dyrektor Departamentu Zgodności Rozliczeń Środków Europejskich podlega bezpośrednio Dyrektorowi Generalnemu Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, który podlega Ministrowi Funduszy i Polityki Regionalnej.

Krajowy Punkt Kontaktowy zapewni należyte funkcjonalne rozdzielenie funkcji związanych z płatnościami od innych funkcji Krajowego Punktu Kontaktowego jak również, że certyfikacja wykonywana przez niego w ramach obowiązków Instytucji Certyfikującej, będzie w pełni zgodna z artykułem 5.4 ustęp 1 Regulacji.

Zakres funkcji i obowiązków Instytucji Certyfikującej został określony w Regulacjach, w szczególności w artykule 5.4.

Ponadto Instytucja Certyfikująca jest odpowiedzialna za przygotowanie i składanie raportów dotyczących nieprawidłowości. Zadanie to jest wykonywane przez Wydział Monitorowania Pomocy Zagranicznej w Departamencie Programów Pomocowych. W przypadku, gdy Krajowy Punkt Kontaktowy przyjmuje rolę Operatora Programu, zadanie to wykonuje Departament Zgodności Rozliczeń i Środków Europejskich.

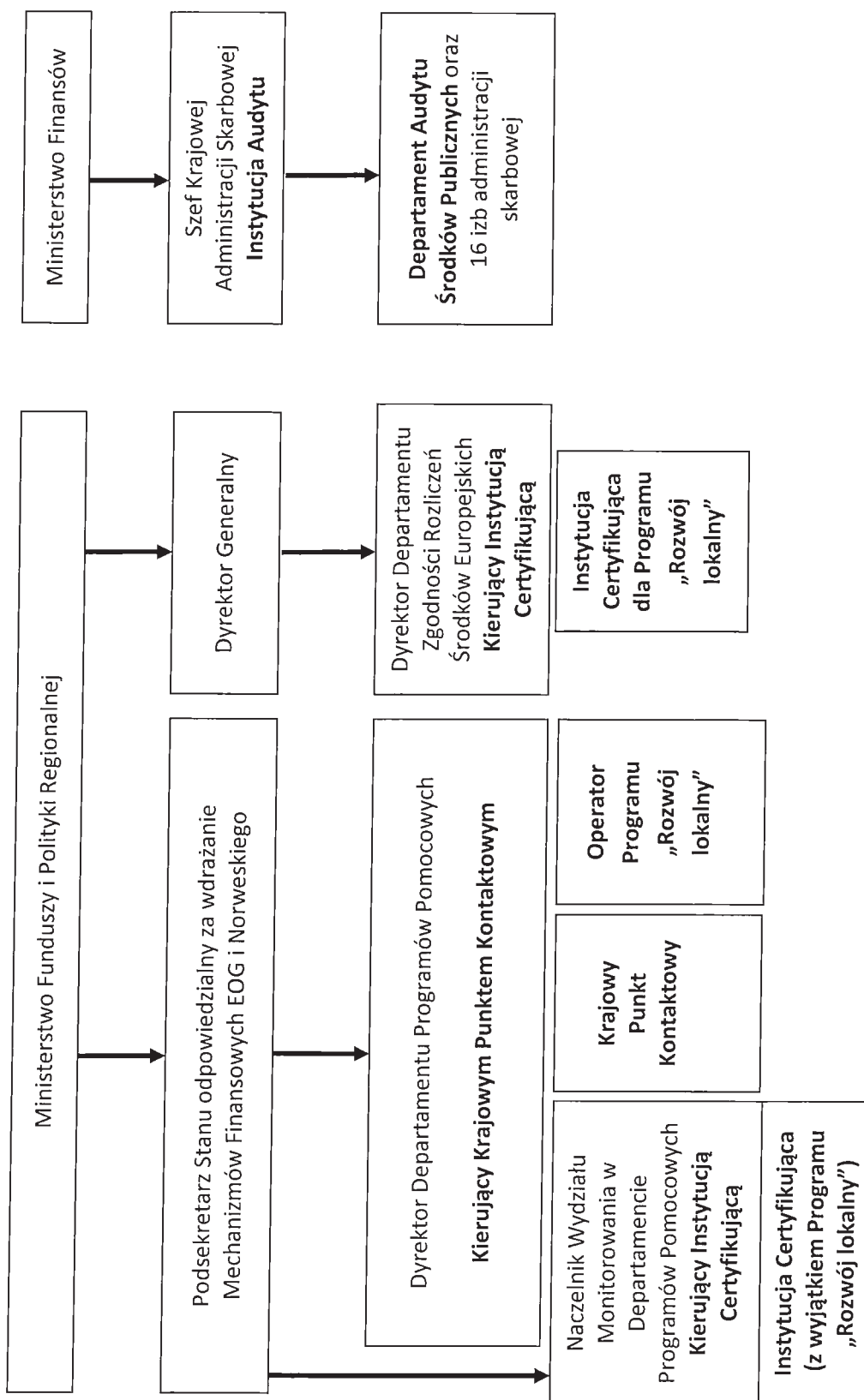
3. Instytucja Audytu

Szef Krajowej Administracji Skarbowej pełni funkcję Instytucji Audytu. Szefem Krajowej Administracji Skarbowej jest Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów. Szef Krajowej Administracji Skarbowej wykonuje swoje zadania za pośrednictwem Departamentu Audytu Środków Publicznych oraz 16 Izb Administracji Skarbowej. Odpowiedzialność za realizację tych zadań spoczywa na Instytucji Audytu.

Zakres funkcji i obowiązków Instytucji Audytu został określony w Regulacjach, w szczególności w artykule 5.5.

Instytucja Audytu jest organizacyjnie niezależna od Krajowego Punktu Kontaktowego oraz Instytucji Certyfikującej.

4. Schemat organizacyjny

ZAŁĄCZNIK B**Ramy Wdrażania**

Zgodnie z artykułem 2.5 Regulacji, Strony niniejszego Memorandum of Understanding uzgodniły następujące ramy wdrażania zawarte w niniejszym Załączniku.

1. Finansowe aspekty ram wdrażania

	Rzeczpospolita Polska	Wkład Norweskiego MF	Wkład krajowy
	Programy		
1.	Rozwój Lokalny	168 000 000 EUR	29 647 059 EUR
2.	Zielony biznes i Innowacje	55 000 000 EUR	9 705 882 EUR
3.	Sprawiedliwość	60 000 000 EUR	10 588 235 EUR
4.	Sprawy wewnętrzne	70 000 000 EUR	12 352 941 EUR
5.	Kultura	10 000 000 EUR	1 764 706 EUR
	Pozostałe alokacje		
	Pomoc techniczna dla Państwa-Beneficjenta (Art. 1.10)	6 146 908 EUR	Nie dotyczy
	Fundusz Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym (Art. 4.7)	5 713 119 EUR	Nie dotyczy
	Fundusz Współpracy Dwustronnej na poziomie programu (Art. 4.10)	2 400 000 EUR	Nie dotyczy
	Alokacja netto dla Rzeczypospolitej Polskiej	377 260 027 EUR	64 058 824 EUR

2. Kwestie szczególne

Wysokość środków w ramach funduszy współpracy dwustronnej przydzielonych do każdego programu zostanie wskazana we właściwej umowie w sprawie programu.

Uzgodnione alokacje na programy oraz fundusze współpracy dwustronnej obejmują wkład związany z wyzwaniem, jakie pojawiły się w wyniku inwazji na Ukrainę. W ramach Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego wkład ten wynosi łącznie 46 525 980 EUR. Finansowanie to będzie udostępniane przede wszystkim projektom za pośrednictwem programów Sprawy Wewnętrzne oraz Rozwój Lokalny, a wykorzystanie tych środków zostanie opisane w koncepcjach programów. Sprawozdawczość z wykorzystania wkładu związanego z wyzwaniem, jakie pojawiły się w wyniku inwazji na Ukrainę zostanie uwzględniona w raportach krajowych i raportach końcowych dla programów.

Norweski Mechanizm Finansowy przyczyni się do zwiększenia odporności społecznej w Polsce.

Podczas opracowywania koncepcji programu zostanie zbadana możliwość współpracy w zakresie integracji w ramach odpowiednich programów.

Równość płci i cyfryzacja zostaną uwzględnione i będą stanowić część odpowiednich obszarów programowych.

Możliwość współpracy z Międzynarodowymi Organizacjami Partnerskimi (MOP) w ramach odpowiednich programów zostanie zbadana podczas opracowywania koncepcji programu. Fundusz na rzecz budowania potencjału i współpracy z międzynarodowymi organizacjami partnerskimi i instytucjami będzie finansował działalność MPO.

3. Merytoryczne aspekty ram wdrażania

Programy opisane poniżej będą wdrażane po zatwierdzeniu przez NMSZ, zgodnie z artykułem 6.3 Regulacji.

A. Program Rozwój lokalny

<i>Cel programu:</i>	Bardziej odporne, zintegrowane i zrównoważone społeczności
<i>Kwota dofinansowania programu:</i>	168 000 000 EUR
<i>Współfinansowanie programu:</i>	29 647 059 EUR
<i>Operator Programu:</i>	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
<i>Partner Programu z Państw-Darczyńców:</i>	Norweskie Stowarzyszenie Władz Lokalnych i Regionalnych
<i>Obszar programowy:</i>	Rozwój lokalny, dobre zarządzanie i integracja
<i>Kwestie szczególne:</i>	Program obejmuje aspekty związane z edukacją obywatelską. Program będzie wspierał zintegrowany rozwój lokalny ze szczególnym uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju, inteligentnych miast i odporności.
<i>Projekty predefiniowane:</i>	Projekt predefiniowany z udziałem Związku Miast Polskich, Instytutu Rozwoju Miast i Regionów oraz Norweskiego Stowarzyszenia Władz Lokalnych i Regionalnych, zostanie opracowany na etapie koncepcji programu. Na etapie przygotowania koncepcji programu zostanie zbadana możliwość realizacji projektu/projektów predefiniowanych w obszarze edukacji obywatelskiej na poziomie lokalnym, we współpracy z Europejskim Centrum Wergeland, z dofinansowaniem w wysokości około 10 000 000 EUR. Możliwość realizacji kolejnego projektu/ kolejnych projektów predefiniowanych zostanie zbadana na etapie opracowywania koncepcji programu.

B. Program Zielony biznes i innowacje

<i>Cel programu:</i>	Budowanie ekologicznej wartości i przewagi konkurencyjnej
<i>Kwota dofinansowania Programu:</i>	55 000 000 EUR
<i>Współfinansowanie Programu:</i>	9 705 882 EUR
<i>Operator Programu:</i>	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP)
<i>Partner Programu z Państw-Darczyńców:</i>	Innovation Norway
<i>Obszar programowy:</i>	Zielony biznes i innowacje
<i>Kwestie szczególne:</i>	W programie należy uwzględnić promowanie przedsiębiorczyń.
<i>Projekty predefiniowane:</i>	Możliwość realizacji projektu/projektów predefiniowanych zostanie zbadana podczas opracowywania koncepcji programu.

C. Program Sprawiedliwość*Cele programu:*

Zapewnienie szerszego dostępu do niezależnego, rzetelnego i efektywnego systemu wymiaru sprawiedliwości, który spełnia najwyższe standardy jakości oraz jest zgodny z międzynarodowymi i europejskimi standardami praw człowieka.

Wzmocnienie służby więziennej zgodnie z międzynarodowymi i europejskimi standardami praw człowieka.

Zapobieganie i zwalczanie przemocy domowej i przemocy ze względu na płeć zgodnie z międzynarodowymi i europejskimi standardami praw człowieka.

Kwota dofinansowania Programu:

60 000 000 EUR

Współfinansowanie Programu:

10 588 235 EUR

Operator Programu:

Ministerstwo Sprawiedliwości

*Partnerzy Programu**z Państw-Darczyńców:*

Norweskie Ministerstwo Sprawiedliwości i Bezpieczeństwa Publicznego, Dyrektoriat Norweskiej Służby Więziennej, Norweska Administracja Sądów

Międzynarodowa Organizacja Partnerska:

Rada Europy

Obszary programowe:

Dostęp do wymiaru sprawiedliwości

Służby więzienne

Przemoc domowa i przemoc ze względu na płeć

Kwestie szczególne:

Indykatywny podział środków na obszary programowe opiera się na następujących zasadach: około 45% przeznaczone zostanie na obszar „Dostęp do wymiaru sprawiedliwości”, około 40% na obszar „Służby więzienne”, a około 15% na obszar „Przemoc domowa i przemoc ze względu na płeć”. Ostateczne alokacje zostaną uzgodnione i określone w umowie w sprawie programu.

W ramach obszaru programowego „Dostęp do wymiaru sprawiedliwości” działania wspierające niezależny i rzetelny system sądownictwa zgodny z europejskimi standardami praw człowieka będą finansowane z programu w wysokości co najmniej 10 000 000 EUR.

Maksymalny poziom finansowania inwestycji w infrastrukturę i sprzęt (działania twarde) zostanie określony w umowie w sprawie programu.

Projekty predefiniowane:

Możliwość realizacji projektu predefiniowanego/ projektów predefiniowanych z Radą Europy zostanie zbadana podczas opracowywania koncepcji programu.

Możliwość realizacji kolejnego projektu/ kolejnych projektów predefiniowanych zostanie zbadana podczas opracowywania koncepcji programu.

D. Program Sprawy Wewnętrzne

<i>Cele programu:</i>	Poprawa odporności na katastrofy. Zapobieganie i zwalczanie poważnej i zorganizowanej przestępczości zgodnie z międzynarodowymi i europejskimi standardami praw człowieka. Dobrze funkcjonujące krajowe systemy azylu, migracji i integracji zgodne z międzynarodowymi i europejskimi standardami praw człowieka.
<i>Kwota dofinansowania programu:</i>	70 000 000 EUR
<i>Współfinansowanie programu:</i>	12 352 941 EUR
<i>Operator Programu:</i>	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji we współpracy z Centrum Obsługi Projektów Europejskich Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji
<i>Partnerzy Programu z Państw-Darczyńców:</i>	Norweski Dyrektoriat Obrony Cywilnej i Planowania Kryzysowego, Krajowy Dyrektoriat Policji
<i>Międzynarodowa Organizacja Partnerska:</i>	Rola Międzynarodowej Organizacji Partnerskiej zostanie zbadana na etapie opracowywania koncepcji programu.
<i>Obszary programowe:</i>	Zapobieganie klęskom żywiołowym i gotowość na wypadek takich klęsk Poważna i zorganizowana przestępczość Azyl, migracja i integracja
<i>Kwestie szczególne:</i>	Środki w ramach programu zostaną rozdzielone pomiędzy obszary programowe w następującej kolejności, ze wzrastającą alokacją: „Azyl, migracja i integracja”, „Poważna i zorganizowana przestępczość” oraz „Zapobieganie klęskom żywiołowym i gotowość na wypadek takich klęsk”. Ostateczne kwoty zostaną uzgodnione i określone w umowie w sprawie programu. Co najmniej 10 000 000 EUR całkowitych wydatków kwalifikowanych programu zostanie przeznaczony na działania z zakresu integralności informacji. Możliwość realizacji działań na rzecz odporności zdrowia publicznego zostanie zbadana w ramach obszaru „Zapobieganie klęskom żywiołowym i gotowość na wypadek takich klęsk”, na etapie opracowywania koncepcji programu.
<i>Projekty predefiniowane:</i>	Możliwość realizacji projektów predefiniowanych zostanie zbadana na etapie opracowywania koncepcji programu.

E. Program Kultura

Cel programu: Zwiększenie udziału, zrównoważonego rozwoju i różnorodności w sztuce, kulturze i dziedzictwie kulturowym.

Kwota dofinansowania programu: 10 000 000 EUR

Współfinansowanie programu: 1 764 706 EUR

Operator Programu: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Partnerzy Programu z Państw-Darczyńców: Norweski Dyrektoriat ds. Kultury, Norweski Dyrektoriat ds. Dziedzictwa Kulturowego

Obszar programowy: Kultura

Projekty predefiniowane: Żydowskie Dziedzictwo Kulturowe

Beneficjent projektu: Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN

Partnerzy Projektu

z Państw - Darczyńców: Norweskie Centrum Studiów nad Holocaustem i Mniejszościami, Muzeum Żydowskie w Oslo, Muzeum Żydowskie w Trondheim, Centrum Falstad, Europejskie Centrum Wergelanda

Kwota dofinansowania: 11 764 706 EUR

Program będzie realizowany w połączeniu z programem Kultura wdrażanym w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2021–2028.

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
ON THE IMPLEMENTATION OF THE NORWEGIAN FINANCIAL MECHANISM
2021-2028

between

THE REPUBLIC OF POLAND,
hereinafter referred to as the “Beneficiary State”

and

THE KINGDOM OF NORWAY,
hereinafter referred to as “Norway”

together hereinafter referred to as the “Parties”,

WHEREAS the Agreement between the Kingdom of Norway and the European Union on the Norwegian Financial Mechanism for the period May 2021–April 2028 establishes a financial mechanism (hereinafter referred to as the “Norwegian Financial Mechanism 2021-2028”) through which Norway will contribute to the reduction of economic and social disparities in the European Economic Area;

WHEREAS the Norwegian Financial Mechanism 2021-2028 aims to strengthen relations between Norway and the Beneficiary State to the mutual benefit of their peoples;

WHEREAS the enhanced co-operation between Norway and the Beneficiary State will contribute to securing a stable, peaceful and prosperous Europe, based on good governance, democratic institutions, the rule of law, respect for human rights and sustainable development;

WHEREAS the Parties agree to establish a framework for cooperation in order to ensure the effective implementation of the Norwegian Financial Mechanism 2021-2028;

HAVE AGREED on the following:

Article 1

Objectives

1. The overall objectives of the Norwegian Financial Mechanism 2021-2028 are to contribute to the reduction of economic and social disparities in the European Economic Area and to strengthen bilateral relations between Norway and the Beneficiary States through financial contributions to promote the thematic priorities listed in paragraph 2. Accordingly, the Parties to this Memorandum of Understanding shall select programmes for funding that aim to contribute to the achievement of these objectives.
2. The financial contributions shall be available to promote the following thematic priorities:
 - (a) European green transition;
 - (b) Democracy, rule of law and human rights;
 - (c) Social inclusion and resilience.

Article 2

Legal framework

This Memorandum of Understanding shall be read in conjunction with the following documents which, together with this Memorandum of Understanding, constitute the legal framework of the Norwegian Financial Mechanism 2021-2028:

- (a) the Agreement between the Kingdom of Norway and the European Union on the Norwegian Financial Mechanism for the period May 2021–April 2028 (hereinafter referred to as the “Agreement”);
- (b) the Regulation on the implementation of the Norwegian Financial Mechanism 2021-2028 (hereinafter referred to as the “Regulation”) issued by Norway in accordance with Article 9.4 of the Agreement;
- (c) the programme agreements that will be concluded for each programme; and
- (d) any guidelines adopted by the Norwegian Ministry of Foreign Affairs (hereinafter referred to as the “NMFA”) in accordance with the Regulation.

Article 3

Financial framework

1. In accordance with Article 2 of the Agreement, the total amount of the financial contribution is € 1 463 million in annual tranches of € 209 million over the period running from 1 May 2021 to 30 April 2028, inclusive.
2. In accordance with Article 6 of the Agreement, a total of € 452,283,429 shall be made available to the Beneficiary State over the period referred to in Paragraph 1.
3. In accordance with Article 9.7 of the Agreement and Article 1.9 of the Regulation, the management costs of Norway shall be covered by the overall amount referred to above. Further provisions to this effect are set out in the Regulation. The net amount of the allocation to be made available to the Beneficiary State is € 377,260,027.

Article 4

Roles and responsibilities

1. Norway shall make funds available in support of eligible programmes proposed by the Beneficiary State and agreed on by the NMFA within the thematic priorities listed in Article 3.1 of the Agreement and the programme areas listed in the Annex to the Agreement. Norway and the Beneficiary State shall cooperate on the preparation of concept notes defining the scope and planned results for each programme.
2. The Beneficiary State shall assure the full co-financing of programmes that benefit from support from the Norwegian Financial Mechanism 2021-2028 in accordance with Annex B and the Programme Agreements.
3. The Beneficiary State shall ensure an enabling environment for the unimpeded implementation of the Civil Society Fund in the Beneficiary State and shall refrain from taking any measures that might prevent Fund Operators from independently exercising their role.
4. The NMFA shall manage the Norwegian Financial Mechanism 2021-2028 and take decisions on the granting of financial assistance in accordance with the Regulation.
5. The NMFA shall be assisted by the Financial Mechanism Office (hereinafter referred to as the "FMO"). The FMO shall serve as a contact point for the Beneficiary State for the day-to-day operations of the Norwegian Financial Mechanism 2021-2028.

Article 5

Designation of authorities

The Beneficiary State has authorised a National Focal Point to act on its behalf. The National Focal Point shall have the overall responsibility for reaching the objectives of the Norwegian Financial Mechanism 2021-2028 as well as for the implementation of the Norwegian Financial Mechanism 2021-2028 in the Beneficiary State in accordance with the Regulation. In accordance with Article 5.2 of the Regulation, the National Focal Point, the Certifying Authority and the Audit Authority are designated in Annex A.

Article 6

Multi-annual programming framework

1. In accordance with Article 2.5 of the Regulation, the Parties have agreed on an implementation framework consisting of the following financial and substantive parameters:
 - (a) a list of agreed programmes, the financial contribution from the Norwegian Financial Mechanism 2021-2028 and from the Beneficiary State;
 - (b) identification of programmes, their objective(s), the Programme Operators, the grant amount and amount of co-financing by programme, the bilateral ambitions as well as any specific concerns relating to the implementation of the programmes;
 - (c) conditions and/or specific concerns at Beneficiary State level relating to target groups, geographical areas or other issues;
 - (d) identification of Donor Programme Partners, as appropriate;
 - (e) identification of International Partner Organisations, as appropriate; and
 - (f) identification of pre-defined projects to be included in relevant programmes.
2. The implementation framework is outlined in Annex B.

Article 7

Funds for bilateral relations

In accordance with Article 4.6.1 of the Regulation the Beneficiary State shall set aside funds to strengthen bilateral relations between Norway and the Beneficiary State. The agreed amount is reflected in Annex B and is allocated to the funds for bilateral relations at national and programme level. The National Focal Point shall manage the use of the fund for bilateral relations at national level and shall establish a Joint Committee for the Bilateral Fund in accordance with Article 4.9.1 of the Regulation. The Programme Operators shall manage the use of the funds for bilateral relations allocated to their programmes. For Donor partnership programmes, decisions on the use of the funds for bilateral relations in the programme shall be taken by consensus between the Programme Operator and the Donor Programme Partner(s).

Article 8

Country Report

In accordance with Article 2.6 of the Regulation, the National Focal Point shall submit to the NMFA an annual Country Report on the implementation of the Norwegian Financial Mechanism 2021-2028 in the Beneficiary State. The Country Report shall be submitted to the NMFA not later than 10 March each year.

Article 9

Annual meetings

In accordance with Article 2.7 of the Regulation an annual meeting shall be held between the NMFA and the National Focal Point. The annual meeting shall allow the NMFA and the National Focal Point to examine progress achieved over the previous reporting periods, discuss risks and agree on any necessary measures to be taken. The annual meeting shall provide a forum for discussion of issues of bilateral interest.

Article 10

Modification of the annexes

1. Annex A and B may be amended through an exchange of letters between the NMFA and the National Focal Point.
2. Cumulative transfers up to 10% of the total eligible expenditure of a programme may be made between programmes without a modification of the Annexes to this Memorandum of Understanding, provided that the change has been agreed by the NMFA through modifications of the relevant Programme Agreements.
3. In addition, cost savings and amounts not committed to projects may be transferred to the funds for bilateral relations without a modification of the Annexes to this Memorandum of Understanding or the approval of the NMFA, provided that the transfer has been the subject of prior consultation with the Cooperation Committee of the concerned programme. Any such transfer of funds from a programme shall not affect the objectives or outcomes of the Programme. The National Focal Point shall notify the NMFA of such transfers without delay and the NMFA shall update the concerned Programme Agreements and the Bilateral Funds Agreement, as relevant.
4. All transfers made in accordance with paragraphs 2 and 3 shall not affect any specific concerns, conditions, objectives or other priorities referred to in this Memorandum of Understanding and shall be in accordance with the provisions of the legal framework.

Article 11

Control and access to information

The NMFA, the Office of the Auditor General of Norway and their representatives have the right to carry out any technical or financial mission or review they consider necessary to follow the planning, implementation and monitoring of programmes and projects as well as the use of funds. The Beneficiary State shall provide all necessary assistance, information and documentation.

Article 12

Governing principles

1. The implementation of this Memorandum of Understanding shall in all aspects be governed by the Regulation and subsequent amendments thereof.
2. The objectives of the Norwegian Financial Mechanism 2021-2028 shall be pursued in a framework of close co-operation between Norway and the Beneficiary State, respecting the common values and principles of respect for human dignity, freedom, democracy, equality, the rule of law and the respect for human rights, including the rights of persons belonging to minorities. The Parties agree to apply the highest degree of transparency, accountability and cost efficiency as well as the principles of good governance, partnership and multi-level governance, sustainable development, gender equality and non-discrimination in all implementation phases of the Norwegian Financial Mechanism 2021-2028.
3. All programmes and activities funded by the Norwegian Financial Mechanism 2021-2028 shall be consistent with respect for these values and principles and abstain from supporting operations that may fail to do so. Their implementation shall comply with the fundamental rights and obligations enshrined in relevant instruments and standards.

4. The Beneficiary State shall take proactive steps in order to ensure adherence to these values and principles at all levels involved in the implementation of the Norwegian Financial Mechanism 2021-2028.

Article 13

Entry into force

This Memorandum of Understanding shall enter into force on the day after the date of its last signature.

This Memorandum of Understanding is signed in two originals in the English Language.

Signed in Warsaw on 23 April 2025

Signed in Warsaw on 23 April 2025

For the Republic of Poland

For the Kingdom of Norway

.....
.....

ANNEX A

National management and control structures**1. National Focal Point**

The Department of Assistance Programmes of the Ministry of Development Funds and Regional Policy shall act as the National Focal Point. The Head of the National Focal Point shall be the Director of the Department of Assistance Programmes.

The Director of the Department of Assistance Programmes reports to the Undersecretary of State responsible for the implementation of EEA and Norwegian Financial Mechanisms. The Undersecretary of State reports to the Minister of Development Funds and Regional Policy.

The roles and responsibilities of the National Focal Point are stipulated in the Regulation, in particular Article 5.3 thereof.

In addition, the National Focal Point shall:

- act as the Certifying Authority, except for programmes where it takes the role of Programme Operator;
- act as the Programme Operator for the Local Development programme.

2. Certifying Authority

The Foreign Aid Monitoring Unit within the Department of Assistance Programmes of the Ministry of Development Funds and Regional Policy shall act as the Certifying Authority, except for programmes where the National Focal Point takes the role of Programme Operator. The Head of the Certifying Authority shall be the Head of the Foreign Aid Monitoring Unit.

The separation of tasks between the National Focal Point and the Certifying Authority is ensured by excluding the Director and Deputy Directors in the Department of Assistance Programmes from tasks related to the Certifying Authority function. For these tasks, the Head of the Foreign Aid Monitoring Unit shall operate independently from both the Deputy Directors and the Director of the Department and shall report directly to the Undersecretary of State.

When the National Focal Point takes the role of Programme Operator, the Department of European Funds Settlements Compliance of the Ministry of Development Funds and Regional Policy shall act as the Certifying Authority.

In such case, the Head of the Certifying Authority shall be the Director of the Department of European Funds Settlements Compliance. The Director of the Department of European Funds Settlements Compliance reports directly to the Director General of the Ministry of Development Funds and Regional Policy, who reports to the Minister of Development Funds and Regional Policy.

The National Focal Point shall ensure the adequate functional separation of tasks related to payments from other tasks within the National Focal Point and that the certification carried out in relation to its responsibility as the Certifying Authority shall be in full compliance with Article 5.4.1 of the Regulation.

The roles and responsibilities of the Certifying Authority are stipulated in the Regulation, in particular Article 5.4 thereof.

In addition, the Certifying Authority shall be responsible for the preparation and submission of irregularities reports. This task shall be performed by the Foreign Aid Monitoring Unit in the Department of Assistance Programmes. When the National Focal Point takes the role of Programme Operator, this task shall be performed by the Department of European Funds Settlements Compliance.

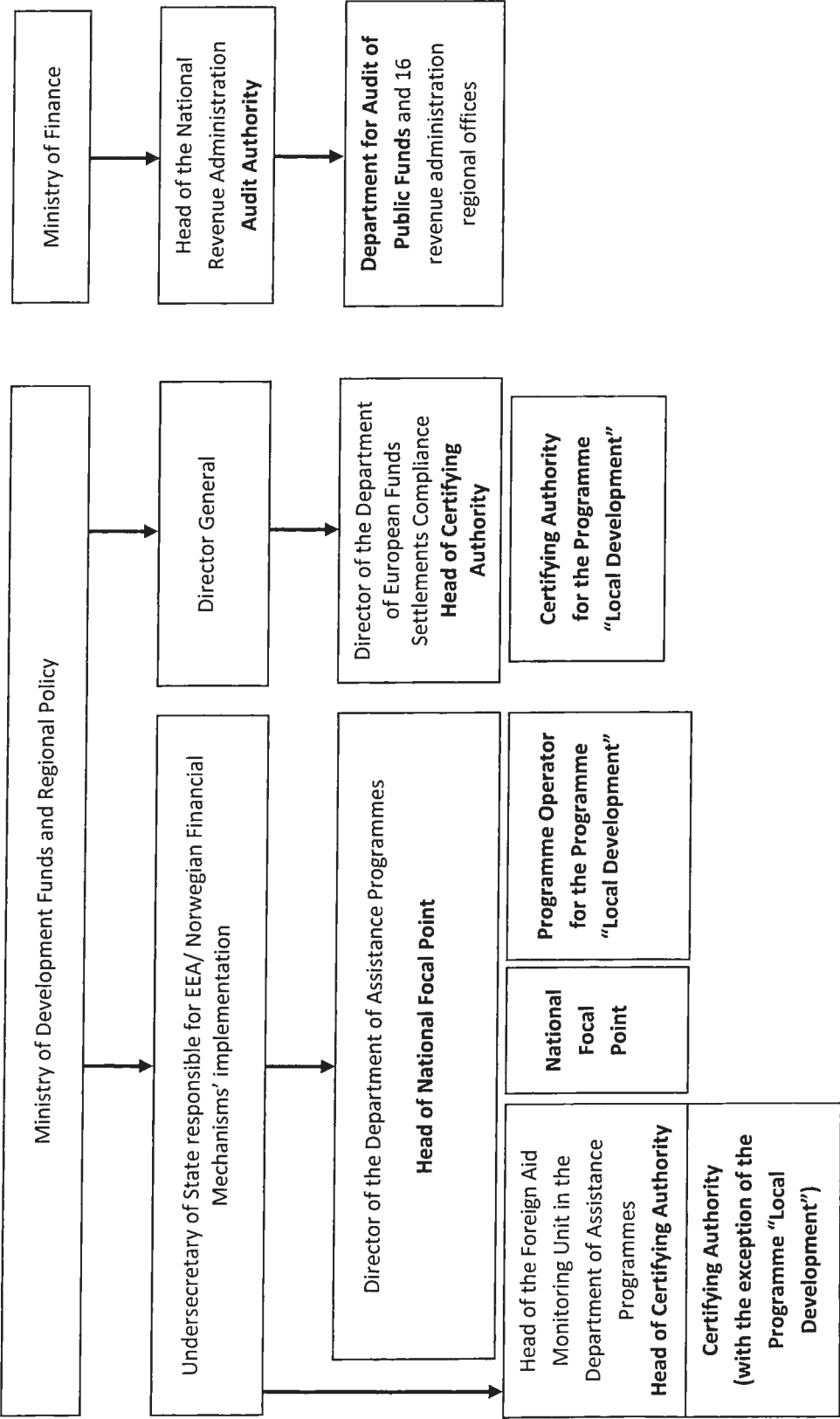
3. Audit Authority

The Head of the National Revenue Administration shall act as the Audit Authority. The Head of the National Revenue Administration shall be the Secretary of State in the Ministry of Finance. The Head of the National Revenue Administration shall perform its tasks through the Department for Audit of Public Funds and 16 Revenue Administration Regional Offices. The responsibility for the performance of these tasks remains with the Audit Authority.

The roles and responsibilities of the Audit Authority are stipulated in the Regulation, in particular Article 5.5 thereof.

The Audit Authority shall be functionally independent of the National Focal Point and the Certifying Authority.

4. Organigram

ANNEX B

Implementation framework

In accordance with Article 2.5 of the Regulation, the Parties to this Memorandum of Understanding have agreed on an implementation framework outlined in this annex.

1. Financial parameters of the implementation framework

	Poland	Norwegian FM contribution	National contribution
	Programmes		
1.	Local Development	€ 168,000,000	€ 29,647,059
2.	Green Business and Innovation	€ 55,000,000	€ 9,705,882
3.	Justice	€ 60,000,000	€ 10,588,235
4.	Home Affairs	€ 70,000,000	€ 12,352,941
5.	Culture	€ 10,000,000	€ 1,764,706
	Other allocations		
	Technical assistance to the Beneficiary State (Art. 1.10)	€ 6,146,908	N/A
	Funds for bilateral relations at national level (Art. 4.7)	€ 5,713,119	N/A
	Funds for bilateral relations at programme level (Art. 4.10)	€ 2,400,000	N/A
	Net allocation to Poland	€ 377,260,027	€ 64,058,824

2. Specific concerns

The amount of funds for bilateral relations allocated to each programme shall be included in the respective programme agreements.

The agreed allocations to the programmes and bilateral funds include the contribution related to the challenges experienced as a result of invasion of Ukraine. Across the EEA and Norwegian Financial Mechanisms, the contribution totals € 46,525,980. The funding shall primarily be made available to projects through the Home Affairs and Local Development programmes and the use of these funds shall be described in the concept notes for these programmes. Reporting on the use of the contribution related to the challenges experienced as a result of invasion of Ukraine shall be included in the country reports and the final programme reports.

The Norwegian Financial Mechanism shall contribute to enhanced societal resilience in Poland.

During the development of the concept note the possibility of cooperation on integration will be explored under relevant programmes.

Gender equality and digitalization will be mainstreamed and form part of all relevant programme areas.

The possibility of cooperating with International Partner Organisations (IPOs) shall be explored under relevant programmes during the development of the concept note. The Fund for capacity building and cooperation with international partner organisations and institutions shall finance the work of the IPOs.

3. Substantive parameters of the implementation framework

The programmes described below are to be implemented subject to the approval of the NMFA, in accordance with Article 6.3 of the Regulation.

A. Programme Local Development

<i>Programme objective:</i>	More resilient, inclusive, and sustainable communities.
<i>Programme grant:</i>	€ 168,000,000
<i>Programme co-financing:</i>	€ 29,647,059
<i>Programme Operator:</i>	Ministry of Development Funds and Regional Policy
<i>Donor programme partner(s):</i>	The Norwegian Association of Local and Regional Authorities
<i>Programme area(s):</i>	Local development, good governance and inclusion
<i>Programme specific concerns:</i>	The programme will cover aspects related to civic education. The programme shall support integrated local development with emphasis on sustainable development, smart cities and resilience.
<i>Pre-defined projects:</i>	A pre-defined project with the Association of Polish Cities, Institute of Urban and Regional Development and the Norwegian Association of Local and Regional Authorities shall be developed in the concept note. The possibility of pre-defining project(s) in the area of civic education at local level with the European Wergeland Centre with a grant from the programme of approximately € 10,000,000 shall be explored when developing the concept note. The possibility of pre-defining further project(s) will be explored when developing the concept note.

B. Programme Green Business and Innovation

<i>Programme objective:</i>	Green value creation and competitiveness.
<i>Programme grant:</i>	€ 55,000,000
<i>Programme co-financing:</i>	€ 9,705,882
<i>Programme Operator:</i>	Polish Agency for Enterprise Development (PARP)
<i>Donor programme partner(s):</i>	Innovation Norway
<i>Programme area(s):</i>	Green Business and Innovation
<i>Programme specific concerns:</i>	The promotion of female entrepreneurs shall be included in the programme.
<i>Pre-defined projects:</i>	The possibility of pre-defining project(s) will be explored when developing the concept note.

C. Programme Justice

<i>Programme objectives:</i>	Increased access to an independent, accountable, and efficient justice system of high quality in line with international and European human rights standards.
------------------------------	---

	Improved correctional services in line with international and European human rights standards.
	Prevention and combatting of domestic and gender-based violence in line with international and European human rights standards.
<i>Programme grant:</i>	€ 60,000,000
<i>Programme co-financing:</i>	€ 10,588,235
<i>Programme Operator:</i>	Ministry of Justice
<i>Donor programme partner(s):</i>	The Norwegian Ministry of Justice and Public Security, Directorate of the Norwegian Correctional service, Norwegian Courts Administration.
<i>International Partner Organisation(s):</i>	The Council of Europe
<i>Programme areas:</i>	Access to justice Correctional services Domestic and Gender-based Violence
<i>Programme specific concerns:</i>	Indicative allocation to programme areas is in line with the following guiding principles: approximately 45% to the programme area "Access to Justice"; approximately 40% to the programme area "Correctional Services"; approximately 15% to the programme area "Domestic and gender-based violence". The final allocations shall be agreed and set in the programme agreement. Within the programme area "Access to Justice" activities supporting an independent and resilient court system in line with European human rights standards shall be covered with a grant from the programme of at least € 10,000,000. The maximum level of funding for investment in infrastructure and equipment (hard measures) shall be set in the programme agreement.
<i>Pre-defined projects:</i>	The possibility of pre-defining project(s) with the Council of Europe will be explored when developing the concept note. The possibility of pre-defining further project(s) will be explored when developing the concept note.

D. Programme Home Affairs

<i>Programme objectives:</i>	Improved disaster resilience. Prevention and combatting of serious and organised crime in line with international and European human rights standards. Well-functioning national systems for asylum, migration, and integration in line with international and European human rights standards.
<i>Programme grant:</i>	€ 70,000,000
<i>Programme co-financing:</i>	€ 12,352,941

<i>Programme Operator:</i>	Ministry of Interior and Administration with support from the European Projects Implementation Centre of the Ministry of Interior and Administration
<i>Donor programme partner(s):</i>	The Norwegian Directorate for Civil Protection and Emergency Planning, National Police Directorate
<i>International Partner Organisation(s):</i>	The role of IPOs is to be explored when developing the concept note.
<i>Programme area(s):</i>	Disaster Prevention and Preparedness Serious and organised crime Asylum, migration and integration
<i>Programme specific concerns:</i>	The allocation is to be distributed between the programme areas in the following order of increasing magnitude: “Asylum, migration and integration”, “Serious and organised crime” and “Disaster prevention and preparedness”. The final figures shall be agreed and set in the programme agreement. At least € 10,000,000 of the total eligible expenditure of the programme shall address information integrity. Public health resilience activities shall be explored within the programme area “Disaster prevention and preparedness” when developing the concept note.
<i>Pre-defined projects:</i>	The possibility of pre-defining projects will be explored when developing the concept note.

E. Programme Culture

<i>Programme objective:</i>	Increased participation, sustainability and diversity in arts, culture and cultural heritage.
<i>Programme grant:</i>	€ 10,000,000
<i>Programme co-financing:</i>	€ 1,764,706
<i>Programme Operator:</i>	Ministry of Culture and National Heritage
<i>Donor programme partner(s):</i>	Arts and Culture Norway, The Norwegian Directorate for Cultural Heritage.
<i>Programme area(s):</i>	Culture
<i>Pre-defined projects:</i>	Jewish Cultural Heritage
<i>Project Promoter:</i>	Museum of the History of Polish Jews POLIN
<i>Donor project Partners:</i>	The Norwegian Center for Holocaust and Minority Studies, Oslo Jewish Museum, Jewish Museum Trondheim, the Falstad Centre, the European Wergeland Centre
<i>Grant amount:</i>	€ 11,764,706

The programme will be implemented in conjunction with the programme Culture implemented under the EEA Financial Mechanism 2021-2028.